

NA DRUGI STRANI POSAVSKEGA HRIBOVJA

Zadnja »Popotna malha« je bila tokrat izjemoma na sporedu prvi dan tedna. V ponedeljek, 20. aprila, smo se na pot podali z jasnim razlogom – želeli smo ujeti pravi trenutek za uživanje v lepotah Zelenega raja, ki je svoja vrata odprl le nekaj dni prej.

Naša prva postojanka je bil veličastni **grad Bogenšperk**. Skozi prenovljeno muzejsko razstavo smo osvežili spomin na življenje in neprecenljivo delo polihistorja Janeza Vajkarda Valvasorja. Brez njegove znamenite *Slave vojvodine Kranjske* ne bi mogli občudovati zapisov o kranjskih gradovih, običajih in navadah, ki jih na 3532 straneh iz leta 1689 prebiramo še danes.

Pot nas je nato vodila v **Litijo**, kjer smo raziskali izvozni rov **rudnika Sitarjevec**. Gre za enega najstarejših rudnikov v Sloveniji; hrib Sitarjevec naj bi bil prepreden z več kot 40 kilometri rogov. Spoznali smo pomen rudnika, njegovo zgodovino in kamnine, ki so jih tam izkopavali. Da nas v podzemlju ne bi zeblo, so nas prijazno pogreli s čajem in »enim takratkim«.

Med vožnjo skozi Litijo smo izvedeli več o pomenu brodarstva na Savi in si ogledali spomenik NOB, ki ga je zasnoval arhitekt Jože Plečnik. Sledil je obisk **gradu Ponoviče**, ki je v zasebni lasti družine Podnar. Gostitelj, gospod Franjo, nam je predstavil ganljivo družinsko zgodbo. Družina si prizadeva za postopno obnovo gradu, kjer želijo vzpostaviti platformo za učenje tradicionalnih ročnih spretnosti (kovaštvo, keramika ipd.), ki počasi tonejo v pozabo.

Polni vtisov smo se povzpeli višje, v vas Mamolj na 600 metrov nadmorske višine. Tam nas je sprejel Miha Kos, lastnik zasebnega botaničnega vrta **Zeleni raj**. Vrt, ki ga skrbno ureja že več kot 20 let, je lani prvič odprl za javnost. Beseda »raj« ni pretirana – gre za prave nebesa na zemlji. V lično urejenem okolju uspevajo številne eksotične vrste dreves in grmovnic z vsega sveta. Med njimi smo videli drevo – volemijo – ki velja za živi fosil; v naravi ga najdemo le še na skrivni lokaciji v Avstraliji. Navdušenje nad videnim je potrdilo, da je bila odločitev o predstavitvi datuma našega izleta več kot pravilna.

Dan smo zaokrožili s poznim domačim kosilom v **Pustovem mlinu**. To je bil dragocen čas za klepet, obujanje spominov na pretekle poti in snovanje novih načrtov. Tudi muhasto aprilsko vreme nam je prizaneslo; dež se je zares ulil šele, ko smo bili v varnem zavetju gostilne. Čeprav nas je spremljal na poti domov, se ga nismo branili – gospod Kos nam je namreč zaupal, da ga narava po sušnem obdobju že nestrpno pričakuje.

Zadovoljni in polni novih znanj smo se vrnili domov, hvaležni za še eno bogato izkušnjo »Popotne malhe«.

Barbara Jerovšek Volek